

Ventspils smaržas.

VENTSPILS,

jūra Tev margā mutē, acis un
 nājas; lai arī kāds no avīzē sacis par ogļu
 putekliem osta un sūriem dūmiem vai uz
 visiem stūriem. Tu esi tēva mā uzposta līga-
 va. Tāpēc daudzi te atrod mājas no malu ma-
 bām tuvām un tālām: Pūgas, Fertikas, Korsikas...

Mūzika un vējš nā tilts vieno mūsu daivā-
 dās sirdis - saien visus nā eiešā mezglā, kaut
 pamatā - irdeņa smilts. Bet mēs no tam daivā-
 mārē, ceļam pat pilis, no vasarā apmūs jūras vējš
 silt. Tas smaržo tik brīvi, līksmi un tekmi kā
 tikai Ventspils vējš no jūras to spēj.

Vai tas kāds orķestris vai varens solists,
 kas tur spēlē? Kurš to lai saprot tik draiskā
 rītmā, kad vilni, pret krastu krētot, do biji deun
 gan vakaros, gan rītās. Vai tikai klusi no-
 šķanst auk nā ēuksti. Mu atkal sītiens! Kri-
 tiens! Ēuksti... Ko gan tie uatic, kad jūras el-
 pu pludmalē nejau ne šākas, ne unāda. Pra-
 si vejam! Nār būt, ka tas šo sīnu mūms iatulkas?

Jūras zāļu un sāļuma dvesmaš pilnais
 silda pat dvēseli, ja kādu strēki nebiji mājās
 pie jūras. Kā baudai tam ļaujies: gan vaigam
 un lūpām, gan plaušām un dvēselei dien sava
 bāse no dižās pilnības bez jeb kādām aplēsēm.

Tu jūti - TAS tevī ieplūst un piepilda visu
kā pie pilna galdā sāts. Tu vari spārnos eel-
ties vai vējam kā smiltis lidzi veltes. Tu vari
dziedāt, smieš un vīlnim lidzi suriet, jo tev
spēks ar vējpūtu ieliešs.

Bet ziemas mežā un vējos kā dievna-
mā (kur tikai vējans un vaxs ir smaržas avots)
pāri visam kā pali pludo miju un maigās
tīrības aromāts (garajos rītos vakaros, slinka-
jos rītos un īsajās dienas stundās). Taču tas ne-
skumodina, ka smaržu bukete tik kopā. Ja
vēlies drusku rūgtuma ar' padedzini kaditī-
ti un turpat atstāj praxīti ar visu dridro
maigumu no āra ieneso. Baudi, ko ziema
sniedz ^{gan} savā klusumā, gan vēju dziesmās
un kopējās smaržās, līdz hiacintes po-
diņos par pavasari parinos.

To saldķairā smarža kā tikama gar-
ša jūtama vai visās manās porās un aicina
atrast sevī spēku, kāds no hiacintes spēla
cauri ziemai mūsā un satver katru pavasa-
ra gaidās tā kā gūsta

Tad serinā aicina un vilina, lai grūtā
brīdī māk pie tā kā pie palīga un laimīti
meklēt sāk. Ar smaržu vien tas sauc jau pa
gabalu. Drīz ir skatāms, kur zila, balta vai
sārta mupena gul, savā smaržu šūpulī, kad

vējš to atjā un glāsta, tur marz^{smaržu} laumīnu simti
slīnki dienām stundas maīta un stasta vējam
pasakas.

Peoniju ziedi tik saldeni pār manu vārdu
valda, ka vārdu kust uz lūpām un domas aiz-
slīst projām kā iztramdīti eāli, ko nevar vien
sadsenāt kopā. Fā, košo peoniju smarža pa-
sel, tev sevīm līdzī viegli lidot debesīs pāri
prastai zemes rūpju nastai.

Pūkū zirnīti savus ziedu pumpurīkus tik
uz rudenis pūri die valā roisa, lai ar košo ziedu
jautro smaržu laucēm klusi paustu atskanās
par agro vasaru. Tās visas krāsas kopā savācis
un uz augšu vien, uz augšu vien saulei pretī
liecas, liecas un priecīgs pateicas par maīks ti-
drošu.

Bet floksis rudenī jau īsti ieavāna: mā
raudādams tas visu savu daīvi rēnām irst. Tie-
dini mā bēdās pa vienam vienlīrst ārā no zie-
du pudura un atstāj drības rētas vienu pēc otras.
Vai tajās floksis slēpj rūgtenīgo rudenis smaržu?
Vai tāpēc mani apņem mūnijas? Nu protams -
dūnijas. Kas tur no bēdāties, ja rudenis pie durvīm...

Toties lilijas - ziedu zvanu pilnas. Kā grez-
nas piltuves tie pret debeti un sauli pavērsti: Pi-
tos tur sapil drīdra rāsa; lietavās līst lietus, bet

Tas netraucē smaržai rasties un augstu gaisos
laisties. Pilni ziedi ir ar to, pilni tirgi, dārzeņi, frā-
ti, sirdis. Hizejot no lilijām, gribas smaržu pa-
ņemt līdzi un iegrint tajā kā putās. Tā jūtos.

Bet Pārventas rudens vējā - pavisam citādi.
Tas nzej no jūras puses, un ceļš tam ļoti tāls; oke-
āna sāļo duānu draestru nes sev līdzi. Mežs palīdz
savākt rudens rūgtu garšu, kuram trūdu smārds.
Un, nzejot pa meka taku, vējš iegūst tā īpašo dua-
nu. Un kumjais viršu troans! Tas tur iekšānā kā
mierīgs zvans. Tācu pilsētas putekļos vējš saou sa-
tvāru pavisam paraudējis. Tā no tālā ceļā gūtā
meko maor spējis līdzi atnest; par velti šurp nzejis.

Hi, un kur tad vaivarini!

Tik draivīgi viņi, ka cauri garām ziemām sa-
kaltuņi izdveš savu dvāku, jā, dvāku - ne smar-
žu un ne smaku. Bet mežā, kad esi mellenēs vai
sēnēs, nenoliecies par tevī šai sīlgajai vārpinai;
dabūsi reibumu pierē kā drīli kā grebumu. Tik
sulīga, bieza šāda pameža smarža, kur kupli
viršu un vaivarini seri! Lai to sajustu, paej ga-
balinu nostāk no pilsētas smakas.

Un baravikas!

Kā brūnas pikas gul, sūnās un ar rūgtenu
aromu raisa kāri uz vakariņām gardām. Pat
ziemā tā neatstās mūs. Paecel tik vācuņu traus-
eiņam, kur tās kaltētas pluss un ar prieku saņem

viņu - šo baravīku dāvanīņu - aromu. Skemas eits
driķis no vasaras un rudenis ziemā neiešniēdas.

Tā tu apauglōts tieci ar Ventspils smar-
žām, vēju un garšām. Tā radīt vari ar brīvu
garu visu savu mūžu garu.